

KLEOPÁTRA ÉS AZ ACTIUMI FORDULAT

GÁBOR MIKLÓS 2013

KLEOPÁTRA ÉS AZ ACTIUMI FORDULAT

Hegeltől tudjuk, hogy a mennyiségi változások, ha megizmosodnak, minőségi változásokká nőnek fel. Ugyancsak tőle tudjuk, hogy létezik véletlen is, de ez csak viszonylagos: egy szempontból véletlen, más összefüggésben ugyanez lehet szükségszerű is, tehát a szükségszerű megjelenhet a véletlen jelmezében is. Mindezt egy másik német, Marx Károly fordításában tanultuk. Az egyik német miért fordítja a másik német szövegét? Nem nyelvi fordításról van szó. Hanem egy harmadik tudós szerint a téziseket fejtetőről a lábakra kellett állítani. Egy tézis, olyan, mint a Kejfel Jancsi: fordítva is megáll, sőt a talpán biztosabban áll, mintha fejen állna.

Van ettől diametrálisan eltérő vélemény is. Olyat is hallottunk, ha egy pillangó valahol a hottentották országában megrebbenti pillekönnyű szárnyait, ez a Tűzföldön cunamit okozhat. Ugyanez a gondolat, de tárgyunkat közelebről érintve. Egy ismert bölcs (de sajnos számomra ismeretlen), azt mondta, ha Kleopátrának nagyobb lett volna az orra, másképp alakul a világ sora.(Érdekes, hogy pont az orráról elmélkedik) Kis eszmefuttatásunkban azt szeretnénk bemutatni, ha Marcus Antonius matrózainak nem lett volna fertőző hasmenése, és megnyeri az actiumi tengeri csatát, tehát kelet győz a nyugat felett, máshogy alakul a történelem menete. A Római Birodalom súlypontja egy fél ezredévvel előbb kerül keletre.

Lehet, hogy a pillangópártiaknak van igaza. A hottentotta lepke büszkén feszíti a mellét, - ha van neki - ha a tűzföldet eloltja a cunami. Az 1956-os hazai felkelés résztvevői büszkén mondják, hogy lám megdöntöttük a szovjet rendszert, pedig Budapest egy lepke volt csupán a moszkvai tűzföldnek.

Hagyjuk a rovarant és térjünk vissza Egyiptomba. Szegényt már most – az időszámításunk előtti első évszázadban – hajdani dicsőségének romjain találjuk. Á propos, időszámítás. Ezek a negatív előjelű évek azért okoznak bonyodalmat, mert tudatlan elődeink nem tudták, mikor teremtette az Úr a világot. Lám a bizánciak tudták, hogy ez pontosan 5508 évvel a mi időszámításunk előtt volt, ami előtt nem történhetett semmi, és így nincs szükség negatív évszámokra. A zsidók is jól tájékozottak és tudják, mikor született az első ember, akinek a nevét is tudják. Innen számolják az éveket, ez az időpont majdnem teljesen összeesik a világ teremtésével, csak elhanyagolható mértékkel, összesen hat nappal marad el attól.

Egyiptomot, útban India felé Nagy Sándor foglalta el és csatolta birodalmához i. e. 332-ben. Itt a piramisok tövében lelkesítette harcosait, nagynevű utódját preplagizálva: „Katonák, két évezred tekint le rátok”. Halála után egyik hadvezére, Ptolemaiosz szerezte meg a területet, és utódai addig

uralkodtak, amíg Róma el nem foglalta. Egyiptom volt az utolsó független ország a Földközi Tenger medencéjében. Elsősorban gabonát szállított a birodalomba. Fővárosa, Alexandria nyüzsgő nagyváros volt. Világhírű könyvtára összegyűjtött minden tekercset, amin a tudásnak csak egy kis darabja fellelhető volt. Olyan volt, mint napjainkban a Google. Itt működött Heron és Euklidesz is.

Abban a korban, amiről írunk, Kleopátra ült Egyiptom trónján mint a Ptolemaiosz dinasztia utolsó tagja. Neve görögül „az apa dicsőségét” jelenti. Ez a család nem lehetett egy békés, pláne, dicső família. Kleopátra apja XII. sorszámot viselte a Ptolemaioszok között, tehát 300 éves uralkodásuk alatt legalább egy tucat király követte egymást a trónon. Kleopátrából is sok királynő volt. A miénk már e néven a hetedik. Kleopátra 18 éves korában hozzáment 12 éves öccséhez és együtt uralkodtak. A testvérházasság bevett gyakorlat volt a fáraók családjában. Ez a nekünk furcsa szokás, nem akadályozta meg Egyiptomot abban, hogy irdatlanul sokáig fennmaradjon, de lehet, hogy a fáraók nem voltak teljesen komplettek. Egy rendszer stabilitása nem a vezetők elmeállapotától függ.

Később a testvérpár összekülönbözött és Kleopátra száműzetésbe ment.

Ebben az időben Rómában triumvirátusi rendszer volt. A köztársasági szervezetet három teljhatalommal rendelkező férfi uralma váltotta fel. Ez a szisztéma átmenetet jelentett a közeljövőben bekövetkező császári rendszer felé azzal a nem rejtett céllal, hogy majd a „három férfi” (triumvir) közül az egyik, a legerőszakosabb legyen majd az imperátor. 2000 év után Napoleon is ezt a trükköt adta elő.

Ebben az időben az első triumvirátus volt Rómában hatalmon. Jelentős tagjai, Caesar és Pompeius, mindketten kiváló politikusok és katonák voltak, de nem szívelhették egymást. Már a Műegyetemen is tanultuk, hogy három ember összezárva mindig konfliktushoz vezet, mert kettő mindég összefog egy ellen. Ezért nem helyes kollégiumi szobát, vagy kórtermet háromágyasra tervezni. A triumvirok között, persze, háború tört ki, és a vesztesre álló Pompeius Egyiptomba menekült, ahol az akkor éppen egyedül uralkodó király, aki Kleopátrát elkergette, hogy kedvében járjon Caesarnak, riválisát, a másik triumvirát megölette, és fejét elküldte neki.

De rosszul számított. Caesar odautazott, az uralkodót elzavarta, visszaültette Kleopátrát a trónra és., ha már ott van, meghívta a 30 évvel fiatalabb nőt az ágyába. Született is gyerekük, Caesarion, aki felnőve anyja társuralkodója lett. Kleopátra nem ment feleségül a fiához, pedig az anya-fiú házasság arrafelé nem számított ritkaságnak.

Amikor Caesart a szenátusban leszúrták, új triumvirátus alakult, amelynek két fajsúlyos tagja volt. Octavianus, Caesar fogadott fia, aki majd győztesen fog kikerülni az előrelátható összecsapásból Augustus császár néven, és Marcus Antonius, a híres hadvezér, Caesar kebelbarátja, aki elmondta híres búcsúbeszédét Caesar hamvai felett.

Antonius a keleti provinciákat a maga mellé akarta állítani, mert a szenátus Octavianus oldalára állt ezért találkozóra hívta Kleopátrát. A találkozó eredetileg tisztán politikai célja volt, de a nő elbűvölte a marcona, amúgy házas hadvezért. Hosszas geopolitikai töprengés után többek között ezért is ezért határozott úgy, hogy a főhatalomért való küzdelmében a keleti provinciákra, Örményországra, Szíriára, Görögországra, Egyiptomra fog támaszkodni. Legrosszabb esetben, ha a parti döntetlenre végződik, megosztják Octavianusszal a birodalmat. A Római Birodalom fele is egy tisztességes falat. Ehhez járul még Kleopátra rafinált és, mint később kiderült, termékeny öle. A nőnek testvérétől nem született gyereke.

Az ókori szerzők sokat foglalkoztak Kleopátra vonzó – mondjuk így, *pars pro toto* – bájaival. Mit tudhatott ez a nő, hogy két ilyen kiváló államférfit és hadvezért magába tudott bolondítani? Plutarkhosz szerint: "A külseje önmagában véve nem volt igazán figyelemre méltó. Lényének kisugárzása tette olyan ellenállhatatlanná. Megkapó személyisége, elbűvölő beszédstílussal párosult. Intelligenciája és mondanivalója megbabonázta hallgatóságát" Jellemző, hogy elődei közül egyedül ő tanulta meg a helyi nyelvet, amely már nem az i. e. 5. században kikopott ősi egyiptomi nyelv volt és helyét az előkopt foglalta el.

Az utókor, mint minden közszereplő nőnél tapasztalhatjuk, lihegő érdeklődést tanúsított szerelmi élete iránt. Négyszáz évvel halála után egy történész, Victor Aurelius Sextus a következő történetet meséli el róla: Rajongóinak egy barter üzletet ajánlott, ha már annyira istenítik. A jelentkező tölthet vele egy éjszakát, azzal a feltétellel, hogy reggel lefejeztesse. Akadt is három aspiráns. Az abszurd témáról Puskin írt egy kiváló novellát és verset. Nem állhatom meg, hogy ne idézzek belőle. Hadd találkozzanak olvasóim egy igazi irodalmi szöveggel.

*Fényes teremben szól a síp, lant
A dalnok-kórus zúgva zsong.
Királyné szól és szertepillant
S a dús mulatság felzsibong.
Feléje néznek mind rajongva,
Előtte színarany kehely,
De lelke mintha elbolyongna
S lehajlik, ím a büszke fej.*

*A vígság mintha elcsitulna
Némán ülnek, kar nem dalol,
De ő fejét felszegve, s újra
Fényes szemmel szétnézve szól:
„Szerelmem üdvösség tinéktek?*

*Nos, bármelytöké lehet...
Halljátok hát: egyforma tétet,
Egyenlőséget hirdetek.
Ki ad-vesz szenvedély vásárán?
Szerelmem eladó. Tehát
Ki vesz meg – életének árán
Egy vélem töltött éjszakát?”*

*Így szólt s mindnyájan elborzadnak,
Vadul dobognak hő szívek.
Ő hallja hangját e zavarnak
S körülnéz. Arca jéghideg.
Szemében gúnyos megvetés gyúl
Látván a hódolók körét...
De egy a sok közül megindul
S két másik is nyomába lép.
A léptük bátor, nyílt az arcuk.
Ő felkel, és elébük áll.
Szegődött bér: három kialkudott
Éjjel s utána - a halál.*

*„Halld eskümet vágy égi anyja,
Úgy szolgállok, mint senki sem.
A titkos kéj-bűn áradatba
Magam köz-rabnőként vetem.
A nagy Küpriszt idézem én meg
S az alvilág királyait:
A Hádesz minden istenének
Megesküszöm, hogy hajnalig
Parancsolóim szenvedélyét
Elégítetlen nem hagyom,
Testemnek minden rejtett kését
Vad szomjúsággal átadom.
Mihelyt azonban felragyog majd
Auróra bíbor reggele
-Tanum az ég! – e boldogoknak
Fejét hóhérbárd csapja le”*

A királynő négy gyermekkel ajándékozta meg Antoniust, aki el is vette feleségül és hozzá is költözött Alexandriába, hogy ez legyen a birodalom,

vagy legalább is a félbirodalom fővárosa. A másik triumvir, a fényes jövő előtt álló Octavianus nem nézte tétlenül riválisa terveit, nem hagyta, hogy történelemíróinak szorgalmas és lojális munkája pocsékba menjen. Mozgósította a Birodalom nyugati felének egész erejét, és elindult a Kleopátra-Antonius duó terveinek megakadályozására, hogy az események az írók által rögzített úton haladjanak tovább.

Összeszedte az egész rendelkezésére álló hadiflottát, és megfelelő főtengernagy irányítása alatt elindította a görög partok felé, mert kémeitől értesült arról, hogy Antonius flottája ott gyülekezik, megerősítve az egyiptomi hajóhaddal, amely Kleopátra közvetlen irányítása alatt áll. Az ellenséges tengeri erő meghaladta az ő csapatát, de, szerencséjére, amatőr vezetők irányították a hajókat. Antonius csak szárazföldön bizonyította hozzáértését, Kleopátra pedig más, puhább csatatereken bizonyult csak verhetetlennek.

A két hajóhad görög partoknál, Actiumnál csapott össze. A nagy Antonius-féle négyvezérsoros, amúgy is lomha hajók alig tudtak manőverezni, mert a legénység jó része ragályos hasmenés miatt betegeskedett, és idejét nem az evezőspadnál, hanem a hajó latrináján töltötte. Így az amúgy is kisebb és fürgébb római hajók könnyű győzelmet arattak. A csata közepén Kleopátra, aki varázslatos bájával, győzelemhez szokott, látván a kudarc előjeleit, hátra arcot vezényelt és hazavitorlázott.

Közben Octavianus is megérkezett, a római szenátus által toborzott hadseregével Alexandria elé. A bukáshoz nem szokott Antonius, igazi rómaihoz méltóan, kardjába dőlt. Először egy hívét kérte meg erre a baráti szívességre, de az „ennél több bennem a római” felkiáltással magába szúrta a kardot, így Antoniusra maradt e kényes művelet elvégzése. Kleopátra is egy látványos gesztussal, — mérgekígyók ölelésében — öngyilkos lett, remek témát kínálva az utókor giccsfestőinek. A győztes Octavianus az alexandriai palota tükörgalériáján császárrá kiáltatta ki magát, példát mutatva utódainak, hogyan kell a győzelmet megünnepelni.

Legalább is, eddig így szerepelt a történelemkönyvekben, amíg a szerzők azt hitték, hogy az actiumi ütközetet Octavianus nyerte meg. A legújabb tengerarcheológiai kutatások fényében radikálisan meg kell változtatnunk az actiumi ütközet végkifejléséről alkotott véleményünket. A víz alatti kutatások jóval több, az Appeninek erdejéből kitermelt fából épült hajó maradványait hozták felszínre, mint az egyiptomi és líbanoni libanoni erdők fájából készült hajók roncsait. Tehát az actiumi ütközetet az egyesült Antonius-Kleopátra flotta nyerte meg, és gyökeresen meg kell változtatnunk a történelemkönyvekben szereplő eseményekről alkotott véleményünket. Figyelemreméltó, hogy az actiumi csata, mint lehetséges fordulópont, sehol sem szerepel az általam ismert dokumentumokban.

A római flotta roncs maradványai hazavándoroltak Ostiába, Róma hadikikötőjébe. Majd megtudjuk, hogy a hadsereg, hajóhad és vezér nélkül maradt szenátus, reménytelen helyzetében mit döntött. Előbb nézzük meg, hogyan alakult hőseink sorsa? Caesar és Kleopátra közös gyermeke, természetesen megúsza a hóhér bárdját, amit győzelme esetére Octavianus kiköszörültetett számára. Caesarion lett Egyiptom egyeduralkodója, és anyja régensségét – érdemei elismerése mellett – megszüntette. Kleopátra az emberi élet végső határáig élt, mint a veterán katonák segélyező egyletének kurátora. Matróna korában sámlijára kerekeket szereltetett, és ezt húzta maga után a nyugdíjas hadfiak ligetében, hogy az ott sétálóknak örömet okozzon.

Antonius viszonylag korán halt meg. A sok fügebor, rendesen ki nem kúrált, katonarvosok által sebtében kezelt sebesülés, és a sok nyeregben töltött év átka, az aranyér vitte a halotti máglyára.

Octavianus ott maradt az egyiptomi sivatagban és szégyenében csatlakozott az előkeresztények remete csapatához. Idős kort ért meg, és mint a pusztai szerzetesek igumenje, fráter Augustus néven búcsúzott el be nem teljesült vágyai életétől.

Az új királynak, az ifjú Caesarionnak első dolga volt felkészülni Róma esetleges ellencsapására. A Nílus deltájának számtalan ága közül csak a két szélső ágat hagyta meg, ezeket kiszélesíttette, a többit feltöltette. Egyelőre cölöpvázis homokból védfalat építtetett Alexandria körül. Tudta, hogy ez ideiglenes megoldás, de az idő sürgette: számítania kellett Róma támadására. Remélte, hogy utódai a sáncokat komoly falakká fogják fejleszteni. Reményeiben nem is csalódott: A háromszoros falgyűrűvel övezett Alexandria lett a világ legerősebben megerősített városa, amint az illik is az antik világ fővárosához.

A költséges védművek, most az egyszer feleslegeseknek bizonyultak. A beosztott várvédők, ellenség hiányában az időt ütötték agyon kártyázással. A szolgálalkívé nevelt, hajdan oly nagyhatalmú római szenátus, amely sok lánglelkű szónok dörgelemes beszédét hallotta, most úgy határozott, hogy elfogadja Caesarion uralmát. Amúgy is készültek arra, hogy Oktavianust Octavianust császárrá koronázzák és az isteneket megillető ranggal ruházzák fel. Már meg is írták a megfelelő dicsőítő költeményt és megrendelték a trébelt aranylemezből készülő babérkoszorút. Most, hogy a császári trónra kiszemelt személy valahol a líbiai zarándokoknál időzik, még jobb is lesz császárnak Octavianus nevelő apjának ágyékából fogant édes gyermeke, Caesarion is. Az istenekben megboldogult, dicső emlékü Julius Caesar, bizonyára jóváhagyná egyhangú döntésüket, hogy maga helyett legalább fia foglalhatja el a császári trónt. A császárválással egy fontos probléma is megoldódni látszódott. A cirkuszi játékok mellett Egyiptomból a folyamatos kenyérellátás is biztosítva lett.

Miután a legfontosabb világszintű, globális problémák egyenlőre megoldódtak, a részletek kerültek az alexandriai uralkodók figyelmének középpontjába. A birodalom adminisztrációjának elengedhetetlen kelléke a közös nyelv. Az egyiptomi uralkodó osztálynak a görög volt az anyanyelve. A nyugati rész, Róma vezető rétege is anyanyelvi szinten beszélt a görögöt, miután Hellasz meghódítása után művészete, vallása, hiedelmei is görög gyökerűek voltak, nyelvét is átvette. Magát is hellén – tulajdonképpen trójai, azaz keleti – származásúinak akarta tudni, és erről görög mintára eposzt is íratott.

A meghódított tartományok urai is görögül kezdtek tanulni, hogy új uraikkal érintkezni tudjanak. Maguk a népek is szükségét érezték, hogy saját gazdáikkal kommunikálhassanak, és lassan-lassan a görög nyelv egyes helyi változatai alakultak ki. Ezeket a nyelveket neogörögnek nevezi a nyelvtudomány.

Fogasabb problémákat vetett fel a vallás kérdése. A Róma örökségeként ismét egyiptomi uralom alá Palesztínában a valamikor régen Egyiptomból disszidált zsidó törzsek között vallási villongások törtek ki. A zsidók racionalizálták az istenkérdést, és a környező népekkel ellentétben, egyetlenegy istent tiszteltek. Sőt magukat istenük választott népének kiáltották ki. Arra számítottak, hogy istenük egy megváltót, egy messiást fog küldeni hozzájuk, aki föli életük összes gondját megoldja. Választott nép voltukból eddig semmi előnyt nem láttak

Egy emberöltővel az Actiumi fordulat után született egy zsidó gyerek, aki gyermekkorát Egyiptomban töltötte, és felnőve messiásnak hirdette magát. Ezt a rangot először csak egy tucat közvetlen tanítványa fogadta el. Később egy igen agilis és művelt, római polgárjoggal rendelkező Saul nevű palesztin terjeszteni kezdte, hogy megtörtént a rég várt csoda. Megszületett a messiás. Ez a gondolat csak a zsidók között talált támogatókra és Saul rájött arra, ha a a mozgalmat világméretben akarja elterjeszteni, akkor úgy tudja a hitleneket beédesgetni a zsidó vallásba, és úgy tudja őket messiás-hívökké tenni, ha szélesre tárja a zsidó vallás kapuját, és nem köti a vallást származáshoz. Ugyanakkor meg kell szüntetnie a vallás befogadását gátló ősi kötöttségeket: az étkezési tilalmakat és más életviteli parancsolatot, a hímtag csonkítását és a legirritálóbb tant, a választott nép eszméjét.

Ezek után a zsidók két részre oszlottak. Zsidók maradtak azok, akik nem hitték, hogy aki magát messiásnak hirdeti, valóban az igazi. Keresztények lettek azok, akik ezt elhitték, annak ellenére, hogy a görögül Krisztusnak nevezet, amúgy Jesuának hívott názáreti illetékességű férfi eltűnt, anélkül hogy megváltoztatta volna a világot. Logójuknak azt a kivégzőeszközt választották, amelyre a római hatóságok megváltójukat megfeszítették. Ez utóbbiak, nem lévén egy néphez kötöttek, sok-sok nagyságrénddel számosabban voltak, de tömérdek közös szál kötötte őket össze a zsidóknak maradékkal. Elsősorban közös volt az egyistenhit. Mindkét felekezet a világ

folyását lineárisan fogta fel: valahonnan valahová, a teremtéstől az utolsó ítéletig. Szent könyvek is részben közösek voltak. Ez a sok közös vonás nem akadályozta meg őket abban, hogy utálják egymást. Régi tapasztalat, hogy a nüánsnyi különbségek ássák a legmélyebb árkokat az emberek közé.

Az államnak előnyös volt, ha egy széles csoport elfogadja a meglévő társadalmi rendszert. Ezért oda hatottak, hogy a keresztények között a görög szofisztikán alapuló ellentéteket megpróbálják lightos eszközökkel tompítani. Ezek az ellentétek a szuperbonyolult szentháromság eszme körül csomósodtak.

A fiú (Krisztus), isten-e, vagy ember? Azonos-e istennel vagy csak hasonló hozzá? (homouzion, vagy homoiuzion,) Mária istenszülő, vagy csak Krisztus-szülő? Hogyan hozta szűzen világra gyermekét? A vágyott cél, az egységes hitvallás elérésére, a pápának hívott alexandriai pátriarcha egy szinódust hívott össze, ahol az eltérő nézeteket elsimították, és a szigorúan hierarchikusan szervezett keresztény egyház támogatni tudta a világi hatalmakat.

A zsidók nem szerveztek centralizált egyházat. Csekély számuk miatt az államot nem érdekelték, azok a lefolytatott viták, amelyek a zsidó közösségen belül óriási szellemi energiákat kötöttek le, és a fentiekhez hasonló súlyú kérdések kibogozására irányultak. Ezek a viták elsősorban a hétköznapi életvitel bonyolult szabályai körül forogtak. Amíg a tudományos, és a kulturális életből ki voltak szorítva, eszüket ezeken a kérdéseken köszörülték pengeélesre. Amikor – jóval később – kijutottak a világi tudományok terebélyesítésére, az addig terméktelen vitákra eltékozolt tehetségükkel világgraszoló alkotásokat hoztak létre.

A művészet terén is nagy változások történtek, ha nem is az actiumi változások miatt, hanem azokkal párhuzamosan. A kifinomult hellén szobrászat, amely a lehetségesnek elképzelt pillanatot rafinált szakszerűséggel mutatta be, az újonnan feltörekvő krisztushívők nyers, lényegre törő kalapácsának csapásai alatt elenyésztek. Az új művészet sokak szemében primitívnek tűnhet, de nem lehetséges, hogy az újak tehetségtelenebbek, ügytelenebbek lettek volna. Mászt tartottak lényegesnek, és elveik ezer évre meghatározták a művészet útját. Rövid kitérő után – reneszánsz, barokk, stb. – kezdünk visszatérni hozzájuk. Az idősebb, de kisebb testvér-vallás az építészet és általában a művészeti munkában nem vett részt. Az okok bővebb kifejtésére most nem térünk ki.

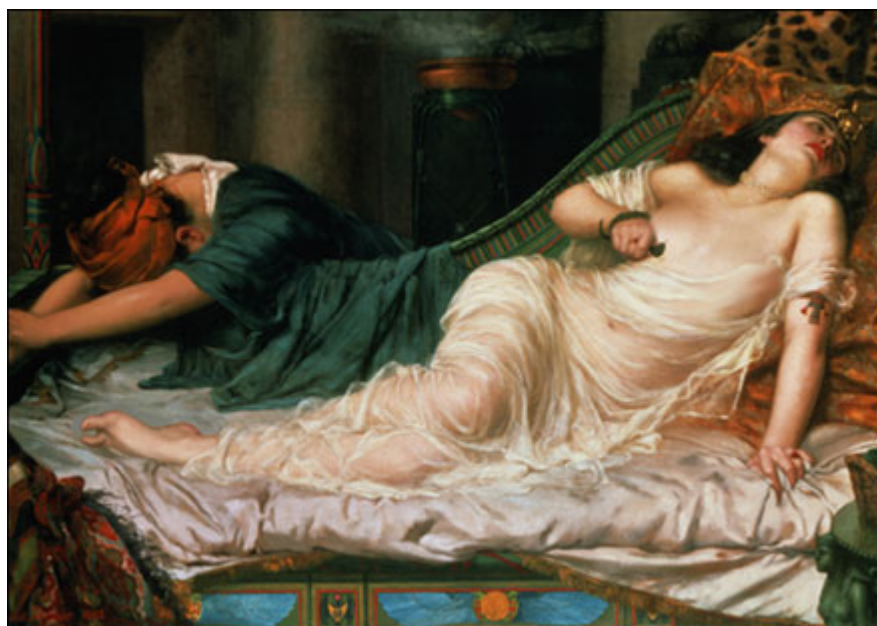
A műszaki kultúra viszont felvirágzott. Az alexandriai adminisztráció, amely régebben, már a piramisok korában is a szabad munkaerőre támaszkodott, megszüntette a birodalom nyugati oldalán gazdasági szempontból nagy fontossággal bíró rabszolga-rendszert, mert tapasztalta ennek alacsony hatékonyságát. A munkaerőt mindenképpen táplálni kell, akkor már előnyösebb, ha a befektetett kalória-mennyiség effektívebben hasznosul. Ebben az igyekezetében az egyház is ideológiai megfontolásból

támogatta. Az ily módon, már érzékelhető költséggel járó munka kiváltására remek lehetőséget biztosítottak azok a találmányok, amelyek ugyan ismertek voltak, de csak játékszereknek, illetve bűvészmutatványok rekvizitumaiként használták őket.

Megalakították a jeles mérnökről elnevezett Alexandriai Műszaki Főiskolát a Heroniumot (AMF). Az itt tanuló diákok Heron labdájából munkára fogható gépet szerkesztettek. A Zégner -kerekek számát megsokszorozták, a csövek végeit leszűkítették, hogy a gőz nagyobb nyomással ütközzön az előtte elhelyezett, már évszázadok óta ismert lapátkerekek ügyesen formált lapátjaiba. A gyors mozgásra kényszerített kerekek tengelyét ebonitból alakították ki. Az ebonittengelyek feszes szövethurkokhoz dörzsölődtek. Az így nyert elektromosság már sok célra volt felhasználható. A Kínából olcsón beszerezhető puskaporral egy nagy bronztartályt töltöttek meg. A csőformájú tartály orrát kúpalakban lezárták, hátul nyitott kis fűvókákat forrasztottak hozzá. A csőtartályban külön légmentesen lezárt kapszulában egy vállalkozószellemű vállalkozó szellemű ember ült. A puskaport ebonitvillamossággal meggyújtották és elindították a Hold felé, amelynek járását már régen kiszámította egy honfitársuk, Ptolemaios. A bronzcsőben kuporgó bátor hajós neve Cristoforo Colombo volt.

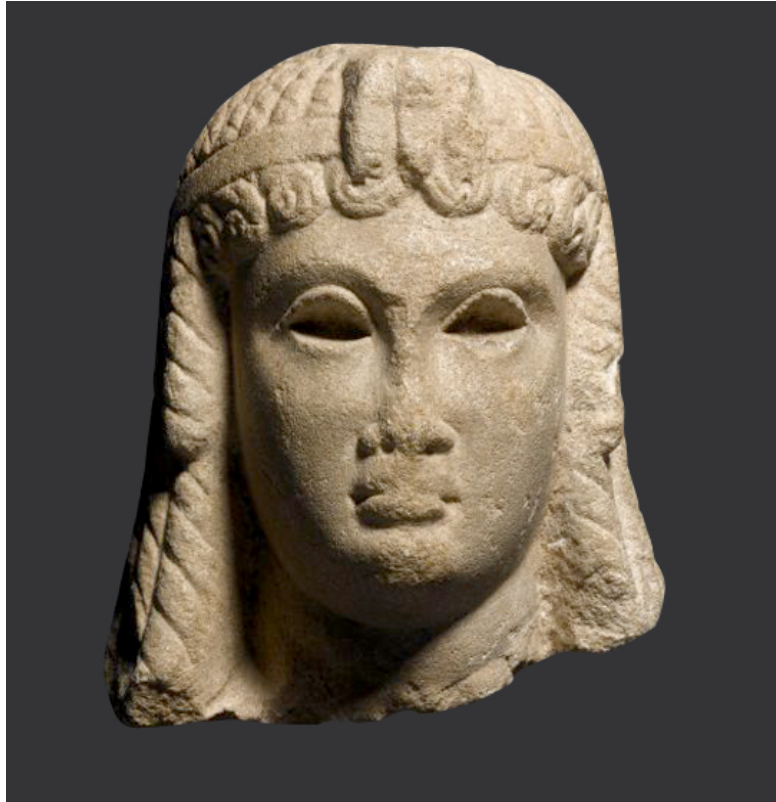
Ez a nagy utazás i.u. 1492-ben történt. Addig a világméretű kártyacsatában olyan volt a lapjárás, hogy Nyugat oszt és Kelet vesz. Mostantól más lett a parti állása a globális zöld posztón: Kelet oszt és Nyugat vesz.

Ezt a delphoi kávéházi politológusok már régen megjósolták.

Kleopátra utolsó randevúja

partnere egy mérgeskígyó

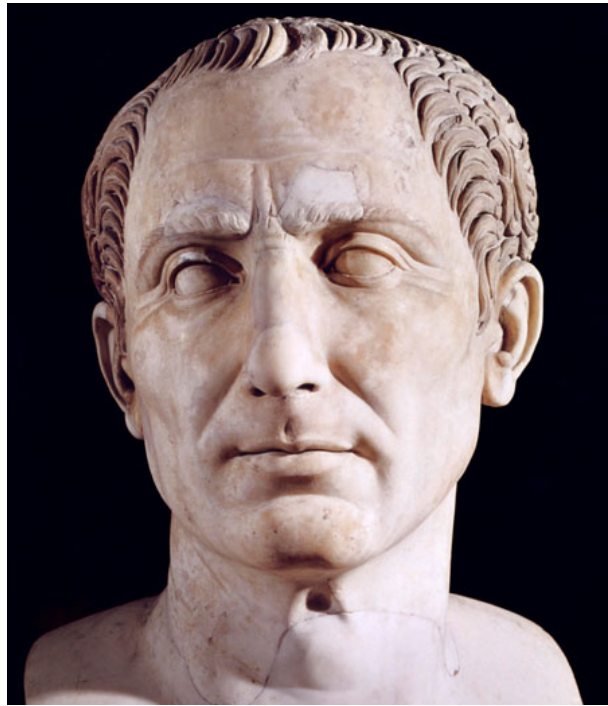

Kleopátra, a híres orra nélkül
(i.e. 69 – i.e. 30)

Cesarion
Julis Ceasar és Kleopátra közös gyereke
(i.e. 47 – i.e. 30)

Kleopátra partnerei

Julius Caesar
(i.e. 100 – i.e. 44)

Marcus Antonius
(i.e. 84 – i.e. 30)